

*Жорнова А.В.,
здобувач вищої освіти,
Гриджук І.А.,
кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»*

РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ ДОНОРСЬКОЇ ДОПОМОГИ У ВІДНОВЛЕННІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

Енергетичний сектор України зазнає систематичних атак рф від початку повномасштабного вторгнення. Після першого масованого обстрілу енергосистеми, який відбувся 10 жовтня 2022 року і до сьогодні, енергетична інфраструктура зазнає значних руйнувань[2].

Загальні збитки, завдані енергетичному сектору України, оцінюються в 24,8 мільярда доларів США, що охоплює інфраструктуру виробництва, передачі та розподілу електроенергії, газові системи, мережі централізованого тепlopостачання, нафтогазові об'єкти та вугледобувні активи. [1, ст. 28].

Загалом потреба у відновленні та реконструкції в енергетичному та видобувному секторах оцінюються в 90,6 мільярдів доларів США, значна частина цієї суми припадає на масштабну реконструкцію енергетичної системи, яка становить 70,8 мільярдів доларів США, що зазначено у звіті – П'ята швидка оцінка збитків і потреб відновлення України, розроблена Світовим Банком разом з Урядом України, Європейською Комісією та ООН [1, ст. 28].

Одним із ключових факторів, що сприяють відновленню та стабілізації об'єднаної енергомережі України є міжнародна донорська та технічна допомога, яка забезпечує фінансову підтримку, постачання обладнання та реалізацію проєктів з модернізації енергетичної інфраструктури. Міжнародна фінансова та інша допомога енергетичному сектору реалізується у формі кредитів, грантів, технічної допомоги та інвестиційних програм.

З огляду на велику кількість донорів, вважаю за доцільне зосередити увагу на діяльності ключових міжнародних інституцій, які відіграють не виключну, але важливу роль у фінансуванні відновлення енергетичного сектору України, зокрема таких як Energy Community Secretariat (Energy support fund), The World Bank, European Investment Bank.

Energy support fund (Energy Community Secretariat) створений за домовленістю Європейської Комісії та Міністерства енергетики України, метою якого є протидія наслідкам російських атак, спрямованих на критично важливу енергетичну інфраструктуру. Фонд дозволяє урядам, міжнародним фінансовим установам та міжнародним організаціям, а також корпоративним донорам

надавати фінансову підтримку зусиллям українського енергетичного сектору щодо відновлення завданих збитків та продовження функціонування[4].

З моменту запуску Фонду приватні та державні донори надали значну фінансову підтримку, що зробило його одним із ключових механізмів забезпечення енергетичної стійкості України[3]. Як зазначав Герман Галущенко, Екс-міністр енергетики України під час Ukraine Recovery Conference в Римі, Фонд відіграє важливу роль у консолідації міжнародної допомоги для відновлення енергетичного сектору держави[5].

На березень 2026 року загальний вклад країн до Фонду підтримки енергетики України складає 1 873 969 284 євро.[4]

Одним із інструментів підтримки відбудови енергетики України є Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund (URTF), створений за ініціативи The World Bank. Трастовий фонд є механізмом фінансування, спрямованим на підтримку уряду України у реалізації програм допомоги, відновлення, реконструкції та реформ, а також у впровадженні проєктів технічної допомоги[6].

За координації Світового Банку, фінансування, яке спрямоване саме на відновлення енергетичної інфраструктури України складає 363 мільйонів доларів грантових коштів виділених на реалізацію Проєкту з відновлення енергетичних ресурсів та підготовки до зимового періоду[7]. Крім того, у 2026 році World Bank планує спрямувати до 40 млн доларів США для НЕК «Укренерго» на закупівлю критично важливого обладнання для відновлення енергосистеми України[8].

Крім зазначеного фонду, міжнародна підтримка відновлення енергетичної інфраструктури України здійснюється і через інші фінансові та технічні програми Світового Банку.

European Investment Bank є кредитним органом Європейського Союзу та однією з найбільших багатосторонніх фінансових установ у світі, зокрема у сфері фінансування кліматичних та інфраструктурних проєктів[9].

У 2025 році група ЄІБ надала 1,5 млрд євро нового фінансування для енергетики, інфраструктури, малого бізнесу та інтеграції України з ЄС. Працюючи разом з урядом України та Європейською Комісією, ЄІБ підтримує нагальні потреби країни, одночасно сприяючи довгостроковому відновленню. З 2022 року було мобілізовано понад 4 млрд євро гарантованого фінансування ЄС для зміцнення критично важливої інфраструктури, захисту муніципальних послуг та підтримки економічної активності під час війни[10].

Отже, допомога міжнародних фінансових організацій є критично важливою для відновлення та стабілізації роботи об'єднаної енергетичної мережі України, в умовах постійних масованих і тривалих атак РФ. Механізми, такі як Фонд

енергетичної підтримки України, Трастовий фонд Світового банку, ЄІБ та інші, забезпечують оперативне відновлення пошкодженої інфраструктури та сприяють довгостроковій модернізації енергетичного сектору.

Розвиток та масштабування таких ініціатив, ефективне адміністрування ресурсів і підтримка стратегічних проєктів є критично важливими для забезпечення енергетичної безпеки, стійкості та стабільного економічного розвитку України.

Список використаних джерел:

1. *The fifth Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment*. Міністерство розвитку громад та територій України, European Commission services, UN, The World Bank Group's 23.02.2026 URL: <https://surl.li/kkvkif>
2. *Учасники проєктів Вікімедіа. Удари по об'єктах критичної інфраструктури України під час російсько-української війни*. URL: <https://surl.li/ndaksk>.
3. *Ukraine Energy Support Fund. HALF-YEAR REPORT*. URL: file:///Users/admin/Downloads/25422_EC_UESF_v02_MM.pdf
4. *What is the Fund?. Energy Community Homepage*. URL: <https://www.energy-community.org/Ukraine/Fund/overview.html>
5. *Урядовий портал. Фонду підтримки енергетики України три роки: внески донорів сягнули €1,2 млрд*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/fondu-pidtrymky-enerhetyky-ukrainy-try-roky-vnesky-donoriv-siahnuly-12-mlrd>.
6. *World Bank Group. Donor Financing Mechanisms for Supporting Ukraine*. World Bank. URL: <https://surl.li/sxnbsf>.
7. *Цільовий фонд підтримки, відновлення, відбудови та реформування України*. World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/uk/programs/urtf/overview>.
8. *Міністерство енергетики України. Світовий банк спрямує 40 млн доларів США на відновлення енергосистеми України*. URL: <https://surl.li/qwhomv>
9. *European Investment Bank (EIB). Homepage | European Investment Bank*. URL: <https://www.eib.org/en/about/index>.
10. *EIB. EIB Group provided a record €1.5 billion for Ukraine in 2025*. European Investment Bank. URL: <https://surl.li/cbojuk>